

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/10/2021 10:40
Sayı: E-120.07-
0900201
GİB
sor

7/46567
G.K.173

Sayı : E-54045643-610-2709326

Konu : Soru Önergesi (7/46567)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11/06/2021 tarihli ve 43452547-120.07-0827025 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Av. Murat BAKAN'a ait 7/46567 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/46567) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 01FF6855-F5D1-49F5-BA05-6E7B32E9C777

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ

YÜKSEL

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MURAT BAKAN'A AİT 7/46567 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca; tarımsal üretim yapan Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilere 2005-2021 yılları arasında 10,84 Milyar TL gübre ve 2003-2021 yılları arasında ise toplam 17,96 Milyar TL mazot desteği verilmiştir. 2017 yılında ise başlayan yeni uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaktadır. Gübrede %18 olan KDV 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. Bununla beraber, 2020 üretim yılı itibariyle üretimde gübre destekleme birim fiyatlarında %100 artış sağlanmış ve Hububatta dekara 8 TL olan gübre desteği 16 TL'ye çıkarılmıştır. Ayrıca, 2019 üretim yılından itibaren katı organik ve organomineral gübre kullanan üreticilerimize gübre desteğine ilave olarak dekara 10 TL verilen destek miktarı 2020 üretim yılında %100 artışla dekara 20 TL olmuştur.

Bitkisel üretimin en önemli girdilerinden olan tohumluğun maliyetinin düşürülmesi, yurt içi tohumluk üretiminin yetersiz olduğu türlerde üretimin artırılması, verim ve kalite bakımından en gelişmiş standartların yakalanması ve üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla 2005 yılından itibaren yurt içi sertifikalı tohum kullanım desteği ile yurt içi sertifikalı fidan/fide ve standart fidan kullanım desteği, 2008 yılından itibaren yurt içi sertifikalı tohum üretim desteği ve 2016 yılında itibaren yurt içi sertifikalı fidan üretim desteği verilmektedir. Bu kapsamda bugüne kadar Ülke genelinde yaklaşık 2,92 Milyar TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Sertifikalı tohum kullanımının artırılması ve yaygınlaştırılması amacıyla, 2020 yılı bitkisel üretim desteklemeleri birim fiyatlarında en yüksek artış sertifikalı tohum kullanım desteğinde yapılmıştır. Bu kapsamda 2020 üretim yılı sertifikalı tohum kullanım desteklemelerinde bir önceki yıla göre; buğday ve arpada %88, tritikale, yulaf ve çavdarda %166, çeltikte %100, kuru fasulye ve mercimekte %50, patates, kolza ve aspirde %25 oranlarında artış gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde yem bitkilerinin ekiliş alanlarının artırılması, girdi maliyetlerinin düşürülmesi, kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi, silaj üretiminin artırılarak yeşil yem zincirinin oluşturulması, üreticilerimizin tarım ve hayvancılık faaliyetlerinden vazgeçmemeleri, küçük üreticilerin korunması, üreticilerin yaşanacak olası kuraklıklarda sıkıntı çekmemeleri, çiftçilerimizin daha ucuz ve kaliteli yem elde edebilmeleri, kırsal alandan kentsel alana göçün önlenmesi, işsizliğin ve artabilecek yem fiyatlarının önüne geçmek amacı ile yem bitkileri ekilişlerine Bakanlığımızca destekleme verilmektedir. Alan bazlı olarak yapılan yem bitkileri desteklemesi 2000 yılında başlamış olup halen devam etmektedir. Bu kapsamda 2002-2021 yılları arasında 7,5 Milyar TL yem bitkileri destekleme ödemesi yapılmıştır.

İklim değişikliğinin, tarımsal faaliyetler üzerindeki etkileri üretim ve beslenme ilişkisi nedeniyle ayrı bir öneme sahiptir. Bu nedenle Bakanlığımız, tarım sektörünün iklim değişikliğinden daha az etkilenmesi açısından iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı gerekli önlemleri almakta, diğer yandan çiftçilerimizde farkındalığı artırmak amacıyla iklim değişikliğinin etkilerinin azaltımı ve uyumu konularında çalışmalar yapmaktadır.

Tarımsal üretimde sulama suyunun israf edilmeden etkin kullanımı, yapılması gerekenlerin başında gelmektedir. Tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı bireysel sulama sistemlerinin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılarak daha kaliteli ve pazar isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak, kırsal alanda üreticilerin gelir düzeyinin

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yükseltilmesi için tarla içi damla sulama, yağmurlama sulama, mikro yağmurlama, yüzey altı damla sulama, Lineer veya Center Pivot sulama, Tamburlu sulama sistemi ile Güneş enerjili sulama sistemi kurulmasına hibe desteği, hem de Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi verilmektedir.

Bireysel sulama sistemleri hibe desteklemelerinin başladığı 2007 yılından günümüze kadar 35.456 proje ile 2.975.240,55 dekarlık alanın modern sulama sistemleri ile sulanması sağlanmış olup, bu işlemler için toplam 641.139.029,77 TL, son 3 yılda ise 1.832.952,72 dekarlık alandaki 18.466 projeye 426.391.021,69 TL hibe desteği sağlanmıştır.

Ayrıca; Bakanlığımızca 2006 yılından itibaren uygulanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında ekonomik yatırımlar ve kırsal ekonomik altyapı yatırımlarına %50 oranında hibe desteği verilmektedir. KKYDP uygulamalarının 2021-2025 yılları arasında devamına yönelik 4. Beş Yıllık Program için Cumhurbaşkanı Kararı alınmıştır.

İklim değişikliği nedeniyle buğday, arpa, yulaf, çavdar, nohut ve mercimekte verim kaybı yaşayan üreticilerimize, verim kayıplarına göre dekara 100 liraya kadar doğrudan ödeme yapılacaktır. Üreticiler Mazot-gübre, sertifikalı tohum kullanım desteği ile toplamda dekara 151 TL'ye kadar destekleme ödemesinden yararlanabilecektir.

İklim değişikliği nedeniyle verim kayıplarının olduğu bölgelerde hasar tespit çalışmalarının sonuçlarına göre çiftçilerimizin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları ertelenmiştir. Ayrıca, Kuraklık Sigortası'nda TARSİM devlet desteği önümüzdeki yıla özel yüzde 70'e, hasar ödeme oranı yüzde 80'e çıkarılmıştır.

Yeraltı sularının tarımsal açıdan yetersiz olduğu havzalar, Bakanlığımızca yapılan ölçümler, analizler ve saha incelemeleri neticesinde tarımsal yer altı su kısıtlı olan 10 İilde 45 İlçe belirlenmiş olup bu havzalarda damlama sulama yapmayan dane mısır üreticilerine Fark Ödemesi Destekleri kapsamında destekleme ödemesi yapılmamaktadır. Bununla birlikte bu havzalarda su kullanımının azaltılmasını sağlamak için dane mısıra göre çok daha az su tüketen mercimek, nohut ürünlerine diğer havzalarda kilogram başına 50 kuruş ödenen fark ödemesi desteği ilave %50 ödeme ile 75 kuruş olarak ödenmektedir. Yine az su tüketen fiğ, Macar fiği, yem bezelyesi, burçak ile mürdümük gibi yem bitkilerinin ekilişini artırmak ve üreticileri yönlendirmek amacıyla dekara 60 TL ödenen yem bitkileri desteğine ilave %50 ödeme ile dekara 90 TL ödenmektedir.

İklim değişikliği nedeni ile bitkisel üretimde yaşanan sorunlara karşı gerekli önlem ve tedbirlerin net olarak belirlenmesi, ürün desenine, destekleme politikalarına, gübre tüketimine ve tohum-fidan kullanımına yönelik stratejilerin oluşturulması amacı ile 7 coğrafi bölgemizde "Bitkisel Üretim Sektöründe İklim Değişikliğinin Etkisi ve Değerlendirilmesi Bölge Toplantıları" yapılmaktadır.

Bakanlığımız Ülkemiz genelinde yaşanan meteorolojik kuraklıktan çiftçilerimizin minimum düzeyde etkilenmesi için Tarımsal Kuraklık Strateji Eylem Planımız kapsamında faaliyetlerini sahada geçmişten günümüze kadar aralıksız yürütmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Önlem olarak yapılan faaliyetler;

- İklim değişikliğinin olumsuz etkilerini en aza indirmek için Tarımsal Kuraklık Strateji Eylem Planımız kapsamında faaliyetler yürütülmektedir.
- Özellikle 2021 yılında, köy bazlı kuraklık verim sigortası hizmete alınmış olup kuru tarım alanlarında, buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı ve yeşil mercimek ürünleri kuraklık, don, sıcak, rüzgâr, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları, TARSİM tarafından teminat altına alınmıştır. Kuraklıktan olumsuz etkilenen ve sigorta yaptıran çiftçilerimize hasar tespit çalışmaları tamamlandıktan sonra ödemeleri yapılmaktadır.
- 3 Ocak 2020 tarih ve 30997 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 2015 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı gereğince, meydana gelen kuraklık afetinden etkilendiği tespit edilen çiftçilerimizin; İl/ilçe Hasar Tespit Komisyonu raporuyla Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine başvurmaları halinde, tarımsal kredi borçları ertelenebilmekte ya da taksitlendirilebilmektedir.
- Ayrıca Kuraklıktan Etkilenen illerimizdeki Çiftçilerimize 2021 yılında 150 Milyon TL tutarında Basınçlı Sulama Sistemlerine hibe desteği verilecektir. Proje ve Uygulama çalışmalarına başlanılmıştır.
- Tarımsal Kuraklığı minimize etmek için Uzun vadede sulama şebekelerini modern sulamaya dönüştürme çalışmalarımızı sürdürüyoruz.